
L'OLOR DEL PASTÍS ACABAT DE COURE

Pseudònim: Oreneta

La seva àvia era una coneguda escriptora. L'ombra aclaparadora del seu èxit havia marcat la trajectòria de la família. Allà on anava li preguntaven: "oh, tu deus ser la neta de la Carolina Oliver, oi?" i ella havia d'assentir, confosa, entre la dolçor del reconeixement i la cruessa de ser coneguda, només, pel mèrit d'una altra. A l'escola no era la Júlia, era la neta de la senyora Carolina. Treballaven els seus poemes, els feien comprar els seus llibres i les mestres l'ensabonaven perquè l'àvia les anés a visitar. Per postres, els companys es mofaven d'ella perquè era molt lleig això de ser la preferida de les senyoretetes.

El seu pare era director d'orquestra i la seva mare, violoncel·lista. Havia crescut entre presentacions de llibres, concerts de música de cambra i converses en les que cada interlocutor havia de demostrar ser més sabut que el seu oponent. A ella, aquest món postís li semblava una amenaça per l'incomprens animal salvatge que habitava dins seu. Detestava llegir i la música clàssica li feia venir nàusees. Les mitges li tibaven i les sabates de xarol la convertien en la nena fràgil i pusil·lànime que es negava a ser. Des de ben aviat, alguna cosa li deia que havia nascut al lloc equivocat. Ella estava feta per empastifar-se de fang, enfilarse pels arbres i menjar amb els dits, asseguda sobre l'herba.

Més tard, es va acostumar a conviure amb la idea que la vida és una lluita contra una mateixa, en la que cal esforçar-se per dissimular els defectes, la força bruta i l'excés d'alegria amb que hom neix. Que la seva família valorés el silenci per sobre de totes les coses, la va induir a creure que ella, escandalosa i riallera, era una nosa. No trobava la manera d'encaixar en aquell entorn massa civilitzat i opulent que havien erigit a base d'obres d'art, antiguitats i col·leccions que no es podien tocar. Estava convençuda que el seus, de bon gust l'haurien canviat

per alguna d'aquelles nenes tan cursis del segon pis, que interpretaven a la perfecció el seu rol.

Va créixer sabent-se inadequada, maldant per amagar aquelles parts de sí mateixa que no eren dignes de ser estimades. Va aprendre a domar aquells rissos pel-rojos que semblaven voler marxar desbocats del seu cap. A dissimular la suor d'un cos massa inoportú, fort i impetuós. A reprimir els comentaris punxeguts que s'escapaven de la seva llengua, a vegades més ràpida que el seny. Va esdevenir una experta en l'art de tancar amb pany i clau uns pensaments que no podia deixar volar.

Anys més tard, quan ja tenia ensinistrada la criatura inquieta que havia estat, va edificar una vida que girava al voltant d'allò que mai havia anhelat: seguretat, luxe i amics prominents. Després d'uns anys estudiant a un conservatori austríac, havia aconseguit el trofeu més preuat: un contracte de funcionària a l'orquestra filharmònica de Viena. La seva carrera professional s'acabava d'enlairar. Els aplaudiments li arribaven a la mateixa velocitat que la fulgència s'esvaïa de la seva mirada.

Tot va començar un matí, quan les llàgrimes no li van permetre sortir del llit. Una tristesa immensa i enganxosa s'havia apoderat d'ella tot just a l'hora de llevar-se. Per més que es renyés per ser tan desagraïda i atrevir-se a estar trista quan l'èxit la bressolava, l'abisme de dins seu avançava despietat. No va trigar en perdre el valor de sortir de casa. Temia desplomar-se i que l'allau de desconsol li sobrevingués en el moment menys oportú. Tampoc tenia esma per vestir-se, posar ordre al seu voltant ni per dutxar-se.

Va fer del pis on vivia al carrer *Wiegelstrasse* el seu cau. Només obria la porta als repartidors que li duien les provisions que deglutia asseguda a la catifa com si fos un gos. Ja no li quedava dignitat. Ni esperança. Se li havien esfumat les ganes de viure. No encenia els llums ni les persianes. Va deixar de carregar el mòbil. No suportava la idea de saber res de ningú. La brossa s'apilava al seu voltant. Va perdre la noció del temps i de l'espai. Extenuada de tant de plorar, va oblidar, gairebé, qui era, què volia i d'on venia.

Quan la foscor més espessa i el silenci més inclement amenaçaven en segrestar l'últim bri d'ànim que li quedava, una olor va travessar els seus narius. Es tractava d'una aroma càlida i dolça que avançava pel seu sistema nerviós sense demanar permís. No va trigar en colonitzar el seu cos i en elevar-la en un estat de placidesa que no recordava haver experimentat abans.

Va afinar l'olfacte per discriminar cada molècula que componia aquell perfum que, mica a mica, anava tornant la calma al seu organisme exhaust. Hi va descobrir la presència inconfusible de la mantega, la xocolata i la canyella. L'instint es revelava més fort que l'abatiment. El desig de seguir la pista d'aquell núvol de plaer, la va ajudar a sostenir-se. En aquells moments, la seva vida penjava d'una olor.

Com si una droga hagués estat injectada al seu torrent sanguini, aquella flaire es va fer amb el timó de la seva existència i va esdevenir la seva raó de ser. Cada albada, la seductora aroma espantava els seus dimonis i la transportava més enllà de sí mateixa. Quan inspirava fons, una sèrie d'imatges es desplegava davant dels seus ulls. Algun mecanisme desconegut provocava que experimentés l'existència des d'una perspectiva més afable, més hospitalària.

Una matinada, el record de les flames dansant a la llar de foc, li va fer pensar en el seu avi apilant llenya a la casa de la muntanya. A continuació, li va venir al cap la imatge de les gallines que tenien els veïns francesos que hi havia al costat. Li havia fet molta il·lusió quan la senyora Anette l'havia convidat a passar a casa i li havia posat tres ous, acabats d'agafar del galliner, entre les mans. "Amb això farem un pastís de poma típic del meu poble" li havia dit.

La va portar a la cuina plena d'estanteries amb pots de vidre i poms de flors. Li va posar un davantal amb encaix que li anava gran i li va ensenyar a batre els ous amb unes varetes. Encara podia sentir al tou dels dits la textura de la mantega, que havien fos treballant-la amb les mans per fer la massa. Quan va estar tan fina com la natja d'un nadó, la van deixar reposar mentre tallaven la poma a daus, que més tard van barrejar amb els ous batuts, el sucre i la nata. Aquell procediment en què l'Anette l'havia iniciat, s'havia desplegat com una dansa que l'havia fet sentir la nena més feliç del món. Va connectar amb el pensament que havia tingut aleshores: no li calia res més, ho tenia tot.

Aquell raig de claror que tot d'una l'havia travessat, li va infondre forces per desfer-se de l'infern que durant massa temps l'havia estat oprimint. Va reunir el valor per aixecar una persiana. La llum del sol la va encegar. Quan els ulls es van haver acostumat a l'escandalosa resplendor, va veure el seu reflex al mirall i va tenir un ensurt. Quan va aconseguir treure la pila d'escombraries que hi havia a la banyera, es va dutxar. L'aigua calenta lliscant per la seva pell i l'espuma que l'embolicava sumptuosament, van actuar com un conjur, que va tornar a aquell cos feixuc i malmès la lleugeresa que feia temps que no vestia.

Des d'aleshores es va esforçar per abandonar l'hàbit de llençar-se a terra i pensar en totes les coses que havia fet malament. Potser les seves llàgrimes

s'havien exhaurit i ja no li quedaven forces per destruir-se a sí mateixa. L'únic que li quedava eren les mans, que tenien la capacitat de foragitar les tenebres que l'amenaçaven. Cada dia omplia quatre bosses amb tots els objectes que ja no tenien cap significat. La seva vitalitat augmentava al ritme que es desfeia del seu passat. Quant més buidava les estances, més s'alliberava d'un pes que no sabia que havia estat carregant.

Un solejat diumenge d'abril es va atrevir a sortir al carrer. Feia més d'un any que no trepitjava aquelles rajoles. Com havia estat tan cega? Als peus de l'edifici on feia quatre anys que vivia, una porta de fusta amb el pom desgastat conduïa a un forn que hauria estat la delícia de la Júlia de feia vint anys. Un estol de formes i colors es va obrir davant seu. Pans petits i grans. Amb llavors, espècies i cereals. Brioixos. Croissants. Pastissos de xocolata. Galetes de mantega. Pastissets de fruits secs. Pastes de crema. Magdalenes de praliné. Coques de massapà. Pastes de poma i canyella cruixents. Porcions de coc d'avellanes amarats de cafè. Creps de xocolata amb panses caramel·litzades i melmelada de pruna.

Una filera de gent feia cua per regalar un bocí de cel al seu paladar. S'hi va afegir. Quan va ser el seu torn, va escollir una porció del famós pastís *Sacher* que li van posar en una caixeta de cartró. Se la va endur al parc de la cantonada i allà, aliè als ulls dels vianants, un tornado de xocolata, intens i embriagador, la va sacsejar. Les papil·les gustatives no donaven l'abast. Una ona de plaer se succeïa a l'altra i acaparava els seus sentits. Va oblidar qualsevol preocupació que l'hagués torturat fins aleshores i es va comprometre a entrenar la seva capacitat d'experimentar plaer.

Dia rere dia va anar forjant nous hàbits. Es llevava d'hora per ser la primera en arribar a la botiga. Li agradava inaugurar l'escenari. Trobar les vitrines immaculades amb un estol de pastes acabades de fer a seva disposició. Escollia la que més insuportable se li feia la sola idea d'haver-hi de renunciar. Aleshores desplegava el seu ritual: pujava les escales concentrada, ensumant l'olor que desprenia aquell petit paquet de paper setinat. Sentia l'escalfor entre les mans i tot el seu cos es preparava per rebre aquell moment que l'elevaria fins l'eternitat. Girava la clau al pany. Dipositava la pasta sobre la tauleta de fusta, s'asseia i tancava els ulls per entregar-se a un viatge que sabia on començava però no on la duria.

Es va anar fent experta en matisos, textures i sabors. Devorava els llibres de pastisseria que descobria entre els prestatges de la biblioteca de Viena. La seva fam per aprendre tècniques i procediments de cocció era insaciable. Un univers infinit que la feia sentir lliure, la convidava a transformar-se en una nova persona: algú qui amb les seves mans tenia el do de conjurar el goig i fer-lo créixer.

No va trigar en oferir-se per ajudar al forn quan els propietaris van anunciar que ampliaven família. Va començar despatxant pastes, que servia amb delicadesa i devoció. Aviat, van necessitar suport a l'obrador i es van complaure amb les dots de la Júlia. Ella, es delia protagonitzant els seus somnis més agosarats, però no sabia que encara podia anar un pas més enllà.

Després de cinc anys entre canyella, mantega i xocolata, quan les receptes del pastís *Sacher*, *l'Apfelstrudel* i el croissant farcit de massapà ja eren part de la seva naturalesa, va fer cas a les seves vísceres i va tornar a Begur per inaugurar el seu propi obrador.

Des del moment que va obrir les portes de la pastisseria “*Anette*”, va comprendre que s’assemblava, més que mai, a la seva àvia i a la seva mare. Totes elles havien seguit la seva passió i vivien amb el propòsit d’esquitxar el món de bellesa. L’únic que diferenciava el seu art era els ingredients amb el que el feien possible.

-Fi-